

דברי חכמה

אף אחד לא מושלם, לא אני, לא
אתה, לא הם. אם אתה רוצה
לחיות חיים שלווים, קבל את
עצמך כפי שאתה, וכבד אחרים
כפי שהם.

גיליון מס. 2904 * ח כסלו תשפ"ו * 28 בנובמבר 2025
כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

דורו שב הביתה

געגועי לאריק איינשטיין ולתוכי יוסי

1. אריק איינשטיין נפטר היום (יום ד' ה-26) בשנת 2013. במחילה מכבודכם אני מעלה שוב את היארצייט שכתבתי לו מלפני שנה עם כמה שינויים הכרחיים. כי הנפש שלי זקוקה באופן נואש לנחמה. ההווה סביבי כואבת וחשופה מדי. צופה מרחוק במשפחות החיילים שבניהם נפלו בשדות זרים למען שילטון מושחת, ובקורבנות החפים מפשע שנרצחו בין עיי חורבות. אז כן, יש בתום של אריק בקולו ובזכרו יסודות חזקים ועמידים של נחמה. נחמה לימים קשים מנשוא.

2. קולו של אריק ליווה את נעורינו שהיו יפים לפעמים, ולפעמים קצת פחות. היה אלוף הארץ בקפיצה לגובה לנוער. בהמשך הוא הפך להיות מין טרובדור מצחיק כזה. גבוה. גופו הארוך נע ונד לצדדים בגמלוניות. היה בו מין קסם נבון כזה. מכמיר לב. לעתים יכול היה להיות נורא מצחיק. היו לו עיניים רכות וקול מלטף של קטיפה. לא מכיר אף בן אדם שכעס עליו. אולי חוץ משמוליק קראוס שרצה פעם להרביץ לו. אבל גם הוא אהב אותו, וזה קרה רק בגלל שהוא הפסיק לקחת את הכדורים.

3. בסך הכול בגלל תעוקת הימים האלה על הבוקר, רק מין יארצייט קצת עצוב וצנוע לנעים זמירות ישראל אריק איינשטיין. תוכי יוסי בוכה גם הוא עכשיו מגעגועים. אבל אני יודע שאתה אריק שר עכשיו על תוכי יוסי לאברהם חלפי, שיושב לצידך ושותה כוס תה בגן העדן של וותיקי ההסתדרות כשהוא מחופש לעוץ לי גוץ לי, ועוד רגע ישיר להם אריק לביא: "קהל נכבד ברגע זה/ מתחיל סיפור המחזה/ וזה הרגע לגלות/ את הנפשות הפועלות. בוקר טוב בוקר טוב..." והשכינה מרחפת מעליהם הומה כיונה ומתמוגגת מנחת .

4. ועכשיו גם אני כבר נעשה מתגעגע והומה כמו ברווז מקולקל...

יום המאבק באלימות נגד נשים

1. הוועדה לקידום מעמד האישה התכנסה לפני כשבועיים לדיון מיוחד לקראת יום המאבק באלימות נגד נשים - המשרד לביטחון לאומי לא מסר נתונים על מספר הנשים שנרצחו בידי קרוב משפחתן ונתונים נוספים שהמשרד התבקש להעביר לקראת הדיון. סיינו מור (say no more) גם השבוע התקיים דיון בכנסת בנושא האלימות נגד נשים. ושוב בהוראת השר

לביטחון פנים לא הגיע לדיון אף נציג מהמשטרה. בושה גדולה הממשלה הזאת.

2. מעת לעת אני שב אל שירה זה של ציליה דראפקין כנווד צמא במדבר המוצא פתאום באר מים חיים. השיר הזה כה שונה ובלתי צפוי, עד שכאשר אני בא אל סופו אני תמיד פוגש בו כאילו אני קורא אותו בפעם הראשונה ונשימתי נעתקת.

עוד לא ראיתי אותך | ציליה דראפקין

עוד לא ראיתי אותך
בשנתך,
והייתי רוצה לראות
איה אתה ישן,
כשאתה מאבד את השלטון
עליך, עלי.

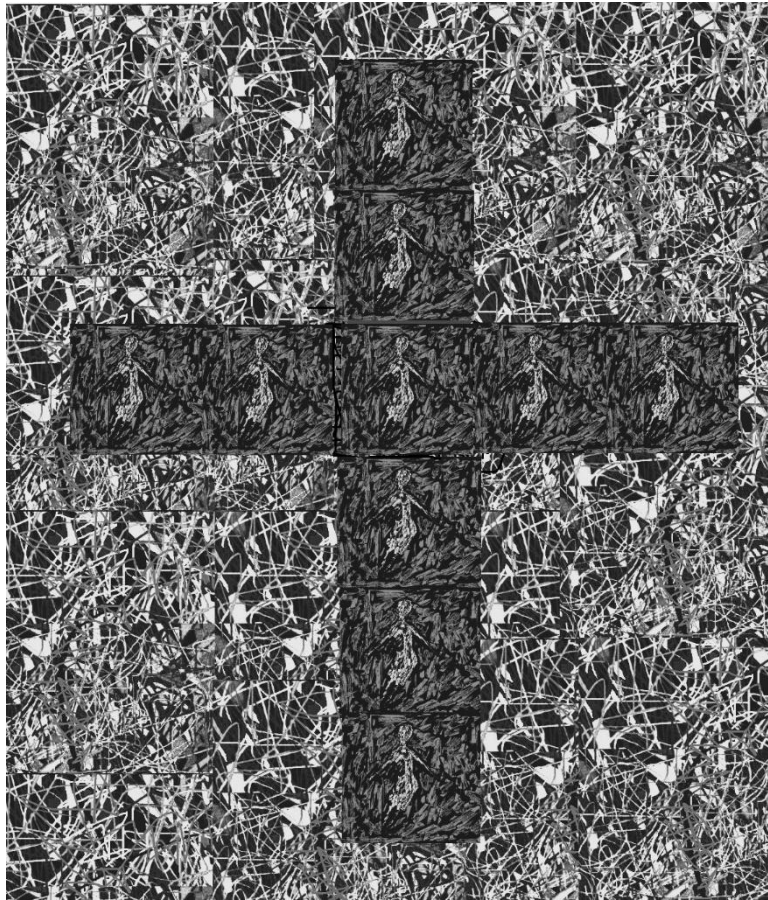
הייתי רוצה לראות אותך
חסר-אונים, חלש, אדם,
הייתי רוצה לראות אותך בעינים
עצומות, נטול-נשימה,
הייתי רוצה לראות אותך
מת.
תרגם מיידיש: ה. בנימין

3. מאז שחדלו

מאז שחדלו להקריב
קרבות בבית המקדש,
נותרו רק הנשים

להקריב לבעל.

3. הצלב של הנשים

פינת הקריקטורה השבועית: אתה מוכן לקצר בבקשה

• הדגל

לפני המון שנים, עבדתי באחד הגנים, ילד מהגן השני אמר לי: "הדגל שלנו יותר גדול משלכם, לא המקל – הסמרטוט".

כשהייתי מנהלת בית הספר, התגאיתי בדגל ישראל שהיה מונף אל על מעל בניין ההנהלה. כל בוקר, כשהגעתי לעבודה הרמתי את הראש והסתכלתי על הדגל. אולי אפילו חייכתי אליו, מתוך תקווה שכל באי בית הספר יביטו בו ויתגאו בדגל המסמל את ריבונותנו במדינה הזאת, אחרי 2000 שנים של גלות ואבדן העצמאות.

מפעם לפעם, כשהייתי מבחינה שהדגל מתחיל להיפרם בקצותיו, דאגתי להחליף אותו. ליתר בטחון, גם בקשתי מהמורה לתפירה לחזק את קצה הדגל החדש, כדי שיחזיק מעמד זמן ממושך יותר.

ולכן, אני רגישה מאד למראה הדגל שלנו שמתנופף כסמרטוט ממורטט. התמונה הבאה מדברת בעד עצמה. אני מקווה שאף אחד לא יכעס עלי אם אתלוש את הדגל ואזרוק אותו לפח.

ואם אפשר לבקש... יש עוד דגלים/סמרטוטים תלויים לאורך כביש הכניסה לקיבוץ. אני מבקשת ממי שתלה את הדגלים לקראת יום העצמאות, או למי שיש גישה למיכלסון, בקיצור – למי שיכול, ושאכפת לו, אנא הסירו את הסמרטוטים האלה. תודה

• חדשות ירוקות

הצטרפתי לקבוצת ווטסאפ חדשה: אגמון החולה – כל מה שקורה (גם אתם יכולים להצטרף...).

למדתי שבגן הבוטני באגמון החולה פורחים הנרקיסים, וזאת בנוסף ל-100 מינים שונים של צמחי מים וביצה. הכניסה לגן הבוטני בחינם.

ובשעה שאני כותבת, כמעט חושך בחוץ, ואחרוני העגורים מתכנסים לשנת הלילה שלהם באגמון. הם טסים מעלינו ומשמיעים את הצווחות המיוחדות להם. הצווחות אולי לא נעימות, (יש ביטוי שאומר: הוא צווח ככרוכיה, הכרוכיה היא העגור, והביטוי הזה מרמז שצווחות הכרוכיה אינן נעימות לאוזן) אבל אני אוהבת אותן ומתרגשת כל פעם מחדש לשמוע אותן, ולדעת שהעגורים עפים ממש מעל הבית שלי.

• זה לא היה כך פעם

כשנודע לי על החשדות לשחיתות בהסתדרות כעסתי מאד. זה לא שההסתדרות הייתה טלית שכולה תכלת, היו גם היו מאבקי כוח בין מפלגות הפועלים לבין הרביזיוניסטים, אבל חשדות כפי שעלו עכשיו היו זרים לי ביותר. היו בדיחות על המנגנון המנופח של ההסתדרות. למשל, אמרו שיום אחד נכנס זאב לבניין הוועד הפועל של ההסתדרות, וטרף פקיד אחד. אף אחד לא שם לב להעדרו של הפקיד. למחרת הוא טרף פקיד נוסף, ושוב, אף אחד לא חש בחסרונו. אחרי שבוע שבכל יום הוא טרף פקיד אחר ואף אחד לא שם לב לחסרונו, יום אחד הוא טרף את מחלק התה, ואז קמה צעקה גדולה: "לאן נעלם מחלק התה?"

אבל ההסתדרות, הייתה ארגון שהיה גאוה ישראלית ממש. היא קמה בשנת 1920 כדי לאגד את הפועלים, העולים שהגיעו בעליות הראשונות, ואלה אשר היו כאן בארץ בתקופת התורכים ובמלחמת העולם הראשונה וסבלו מעוני, רעב ומחלות קשות, לאגד אותם לגוף שהגודל שלו יאפשר לו להגן על זכויות העובדים, ולספק להם שירותים, שפועל בודד אינו יכול להשיג. וכך קמו קופת חולים כללית, "משען", איגוד הצרכניות, המשביר לצרכן והמשביר. ההסתדרות הייתה פעילה בהקמת ארגון ההגנה, וסייעה לקיבוצים ולמושבים. כמו כן קמו על ידי ההסתדרות העיתון "דבר", הוצאת הספרים "עם עובד" תיאטרון "האוהל", ועוד מוסדות תרבות. וכך גם קרן הפנסיה "מבטחים" ורשת בתי הספר שנקראו "בית חינוך לילדי עובדים". בהסתדרות קמה תנועת "נעמת" (ששמה הקודם היה "ארגון אמהות עובדות") שדאגה לרווחת החברות, והקימה רשת של מעונות יום לתינוקות ולפעוטות.

ההסתדרות דאגה גם ליצירת מקומות עבודה לפועלים שלא הייתה להם עבודה.

אבא שלי, עבד בהסתדרות. הוא התחיל כמזכיר הסתדרות הפקידים (כחלק מהאיגוד המקצועי), ואחר כך הוא היה מזכיר האיגוד המקצועי, כאשר משה ברעם היה מזכיר מועצת פועלי ירושלים. אני זוכרת את אבי נמצא בין הפטיש לסדן, כאשר עובדי בית החרושת "פרידמן" (זה של הפתילות ותנורי החימום) רצו להשבית את המפעל על מנת לקבל יותר כסף. אבי, יחד עם הנהלת מועצת הפועלים היו ערים למצב הרעוע של בית החרושת, והוא ידע שהעלאת שכר, עשויה למוטט את המפעל, ולהביא לסגירתו, ובכך יעלם עוד מקום עבודה חשוב בירושלים שלא הייתה משופעת במקומות עבודה. וכך, יום אחד נכנסתי למשרדו של אבא, ראיתי אותו עומד מול קבוצת פועלים. הם צועקים עליו והוא מנסה לשכנע אותם שלא ישביתו את המפעל. בסופו של דבר הם השתכנעו.

חוץ ממשכורת צנועה, לא הייתה לאבי, או לנו, למשפחתו, כל טובת הנאה מעבודתו במועצת פועלי ירושלים רק גאווה.

• פנגו בחצור הגלילית

אני לא ידעתי, לא שמת לי לב, שאפילו בחצור הגלילית אין עוד חנייה חינם. לפני שבועיים נסעתי לקופת חולים ושמחתי למצוא חנייה ליד המתנ"ס. כשחזרתי למכונית מצאתי פתק שחייב אותי בקנס של 100 ₪ (בסניף הדואר כשבאתי לשלם, הייתי צריכה להוסיף עוד 4 ₪ עמלה). אז, ראו הוזהרתם!

• ושוב בענייני מיחזור

בכפר הנשיא מי שממחזר, צריך להיות מסור לעניין בכל נפשו ובכל מאודו. מי שרוצה לזרוק סוללות למיכל המחזור צריך קודם לעשות דיאטה דרסטית, כי את הפתח לסוללות חוסמות שתי עגלות אשפה ירוקות, ואת הבקבוקים צריך לקחת למכונה שליד הרמפה, ואת שאר דברי הזכוכית ובגדים למיחזור בחצר האשפה ליד מגרש החנייה.

• עוד שניים

עוד שני חטופים מצויים מתחת לקרקע בעזה, ואינם מוחזרים למשפחותיהם לקבורה ראויה. שניים. כל אחד מהם הוא עולם ומלואו. כל אחד מהם יקר למשפחתו ולקהילתו. המרפא לחברה הישראלית לא יתחיל לפני החזרת החטוף האחרון.

בשבוע הבא, הטור הזה לא יתפרסם. בלי נדר, נתראה בעוד שבועיים.

שבת שלום

תמר וולפין

פִּינֵת הַהֶנְצָחָה / דוד אלמן

זֶהֱי זְכָרָם בָּרוּךְ

רמונד גוטר ז"ל - (15/2/2020 - 14/7/1931)

רמונד נולדה במרוקו והגיעה לקיבוץ ב 1957. הקימה משפחה כאן בקיבוץ. ברבות הימים עברה להנהלת החשבונות, בתחילה של הקיבוץ ולאחר מכן של מפעל הבונים. רמונד היתה דייקנית מאד בעבודתה. יחד עם זאת היתה אישה משעשעת בפני עצמה, במיוחד כאשר לא נדרשה לרצינות של העבודה. רמונד בהחלט תזכר כאבן דרך בקהילה שלנו.

<https://khbbm1.wixsite.com/2020-04>

הביא דוד אלמן - פניות כלשהם הפנו אלי - רק לא בטלפון (בעיית שמיעה)

חלל נוסף הושב לישראל לקבורה ראויה

דרור אור מבארי היה בעל אוהב ליונת ז"ל ואב מסור לשלושת ילדיו - יהלי, נעם ועלמה. הוא עבד במשך שנים רבות במחלבת בארי אותה ניהל בשנים האחרונות. דרור היה גבן מופלא - כך מספרים חבריו, שותפיו לעבודה ומי שזכה לטעום מהגבינות מעשה ידיו. הוא התמקצע בתחום באיטליה והקים בשותפות את "מחלבת בארי - גבינות בעבודת יד". בנוסף להכנת גבינות משובחות, דרור היה שף ועסק בתרגול והדרכת יוגה, זאת לצד היותו אבא פעיל ומעורב ובעל אוהב ותומך.

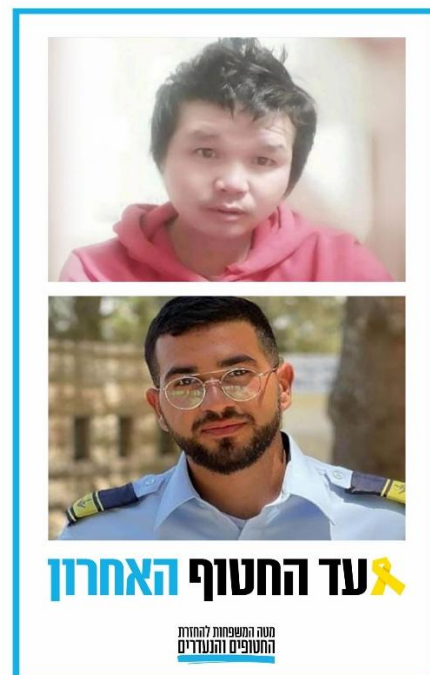
בשבעה באוקטובר משפחת אור הסתגרה בממ"ד. כאשר הבית כולו עלה באש, דרור ויונת החליטו להוציא את ילדיהם מהחלון, פעולה שהצילה את חייהם. לאחר מכן דרור ויונת התפצלו וניסו לברוח אך שניהם נתפסו ונרצחו בידי המחבלים. ילדיהם נעם ועלמה נחטפו לעזה וחזרו במסגרת העסקה הראשונה ב-25 נובמבר 2023, וכעת, לאחר שנתיים **בדיוק** מתאריך החזרתם, ו-781 ימים כואבים, בהם בני משפחתו עשו לילות כימים למען השבתו - דרור הושב לישראל לקבורה באדמת בארי שכה אהב.

דרור הותיר אחריו שלושה ילדים, יהלי נעם ועלמה, את אחותו ואחיו דנה ואלעד ואת הוריו יובל ודורית.

לא ננוח ולא נשקוט עד להשבת אחרון החטופים.

2 חטופים חללים נמצאים כבר 784 ימים בשבי

שירי מלחמת חרבות ברזל

שבועת האימהות / נעם חורב

אמא שלי לא נולדה לביאה -
זו המציאות פה,
שהצמיחה לה ציפורניים
שחידדה לה את השיניים
שלימדה אותה לנעול את הדלת,
פעמיים.

אמא שלי לא נולדה לביאה -
אלה החיים פה,
שהשאירו אותה דרוכה
ששלחו אותה לישון עם עין פקוחה
אילצו אותה לעמוד
על הרגליים האחוריות
ולהקשיב בכל ליבה
לאינטואיציות הוריות.

אמא שלי לא נולדה לביאה -
זה המקום הזה,
בו האיום הוא אמיתי
ששייף לה את האינסטינקט החייתי
שעיבה לה את חבל הטבור
שגרם לה לזנק כשהייתי עוד גור
אם צריך גם לחטוף במקומי את הכדור.

אמא שלי לא ביקשה להיות גיבורה
לא להפוך לסמל או לאות
רק לשמור עלי תמיד מכל רע
ולקיים על בשרה
את שבועת האימהות.

אמא שלי לא נולדה לביאה.

רמה זולטי 28.11

אשי אזרן 2.12

מאור ראובינוב

נתנאל חגולי

טאי קפלן

יהל אביב כהן 3.12

מעין פלמה 4.12

עופר שחרור

אלון מזרחי

סיפור לשבת

בגיל תשע עשרה, קסניה מצאה את עצמה לפתע מצפה לתינוק. היא מעולם לא דמינה שדבר כזה יכול לקרות כבר בפעם הראשונה שהעזה "ללכת עד הסוף". הגבר לא היה משמעותי עבורה, היא לא הכירה אותו בכלל. רק ידעה שהיא חייבת לנסות את זה.

אחרי שניסתה, נרגעה הסקרנות והיא הפסיקה לחשוב על ה'תקרית'.

זו הסיבה שלא הבינה בהתחלה מה קורה לה בגוף. וכשהבינה סוף סוף, כבר היה מאוחר מדי לשנות משהו.

הוריה לא יכלו לשאת את ה"בושה" ואילצו אותה לעזוב את ביתם. רק סבתה, אירינה פטרובנה, הגיבה בחוכמה ובטוב לב: "הכול בסדר, ילדתי היקרה. אם אלוהים שולח תינוק, הוא שולח גם את הכוח לגדל אותו. נסתדר יחד".

הסבתא מעולם לא האשימה את קסניה, מעולם לא ביקרה אותה על מה שקרה. במקום זאת, היא דאגה לבריאות נכדתה, וידאה שהיא תאכל כראוי ועודדה אותה לבלות בחוץ, באוויר, בשמש.

כאשר נולד תינוק בריא, קסניה קראה לו קיריל - לכבוד הסבא המת שלה. היא חשבה שזה ישמח את הסבתא.

עם בואו של הנין, אירינה פטרובנה נראתה כאילו התעוררה שוב לחיים. היא עזרה לקסניה בכל דבר, וכשהילד גדל קצת, היא דחקה בנכדתה לחזור לעבודה.

"אל תדאגי לנו, מתוקה", הייתה אומרת בעדינות. "אנחנו נהיה בסדר גמור. קיריל שלנו הוא מלאך קטן, רגוע, עדין, ותמיד אוכל טוב. תעבדי בשלווה; ההכנסה הנוספת תעזור לנו".

שנים חלפו. קיריל גדל לילד מתחשב וחביב. גם אימו וגם סבתא רבתא שלו היו גאות בו, תחילה בגן, אחר כך בבית הספר. בערבים, שלושתם ישבו לעתים קרובות יחד, נהנים משיחות חמות ומקשיבים לזיכרונותיה של אירינה פטרובנה מנעוריה.

ערב אחד, בזמן שהעלתה זיכרונות מילדותה, שנות בית הספר ואהבתה הראשונה, קיריל שאל: "סבתא, האם היית יפה כשהיית צעירה?"

"אני לא יודעת... את זה אחרים יכולים לשפוט." ענתה בחיוך.

"יש לך תמונות?"

"כמובן. אני אביא אותן." הסבתא מיהרה למגירה שלא נפתחה כבר שנים רבות. היא הוציאה אלבום ישן שמעולם לא הראתה לאף אחד.

"תראה כאן. זו אני בכיתה י'. והנה, כאן אני כבר עובדת במפעל".

"סבתא, היית פשוט יפהפייה!" קרא קיריל. "ומי זה?" הוא הצביע על האיש שלידה.

"זה סבא רבא שלך, קיריל איבנוביץ'. אדם יוצא דופן. אתה נקרא על שמו".

"ומי זה?" המשיך הילד.

"זה הבן שלי. סבא שלך, סרגיי קירילוביץ'".

"הבן שלך? האם הוא מת מזמן?"

"למה אתה חושב שהוא מת? הוא חי". היא ענתה, מקמטת את מצחה קלות.

"אני לא מבין..." אמר הילד.

קסניה, שגם היא התבוננה בתמונות שנשכחו מזמן, קמה בשקט ויצאה מהחדר. היא לא ידעה איך להסביר לבנה המתבגר מדוע הוריה שלה - סבו וסבתו הביולוגיים, מעולם לא סלחו לבתם ה"סוררת" ומעולם לא באו לראות אותו.

אירינה פטרובנה סירבה לשקר לילד שבטח בה מילדות, תמיד אמרה לו רק אמת.

"אתה מבין, חמוד, לפעמים אפילו האנשים הקרובים ביותר הופכים לזרים. יום אחד אספר לך למה בני שכח שיש לו אימא. אבל בוא לא נעשה את זה היום. אני לא רוצה לקלקל את הערב היפה הזה".

"בסדר, סבתא, ענה קיריל בקלות, תוך כדי שינוי נושא. "ספרי לי במקום זאת, האם אי פעם התגנבת לריקודים אחרי בית הספר? למישהי יפה כמוך בטח היו המון מעריצים!"

"בכלל לא, היא חייכה בשובבות. "מעולם לא השתתפתי בריקודים. אף אחד לא הזמין אותי. ולא היה לי זמן, היינו שישה, ואני הייתי הבכורה. הייתי צריכה לעזור. ההורים שלנו גידלו אותנו בקפדנות רבה. אז ריקודים היו משהו שיכולתי רק לחלום עליו".

"בדיוק כמו סינדרלה..." מלמל קיריל בהרהור, ואז החליף שוב את הנושא, לא מודע לדרמה שמאחורי התמונות.

הוריה של קסניה הופיעו שוב רק כשקיריל סיים את לימודיו בבית הספר התיכון. הם באו "לראות את נכדם" ו"להוכיח את בתם".

עד אז, קיריל כבר ידע את האמת. אירינה פטרובנה קיימה את הבטחתה וסיפרה לו הכול, בעדינות, בלי להסית אותו נגד אף אחד. קיריל גיבש את דעתו. הוא לא רץ לברר עליהם. הוא לא חקר את אימו. במקום זאת, הוא פשוט דאג לה ביתר רכות, בידיעה שהיא תלויה בו בלבד.

לכן, כשהגיעו האורחים הבלתי צפויים, איש לא מיהר לחבק אותם. הם הוזמנו להיכנס, הוצעו להם תה ומאפים טריים של סבתא.

"האם עלינו להציג את עצמנו, או שתספרי לבן שלך מי אנחנו?" שאל סרגיי קירילוביץ' בנימה מזלזלת.

"אני יודע בדיוק מי אתם," ענה קיריל ברוגע, מדבר בשם אימו המכווצת. "אתם הוריה של אימי. ואתה," הוא הסתכל על האיש, "אתה בנה של סבתי".

היא לא סבתא שלך, היא סבתא רבתא," תיקנה אותו אימה של קסניה. "אני הסבתא האמיתית היחידה שלך".

"את טועה, גברתי," ענה קיריל בקרירות. "יש לי רק סבתא אחת. האחת והיחידה שלי. זו שאני אוהב. ושמה אירינה פטרובנה".

המתח בחדר היה סמיך כערפל.

"דם לבדו לא הופך מישהו למשפחה. נכון, סבתא?" הוא פנה לאירינה פטרובנה. היא לא הספיקה לענות, וקיריל כבר קם.

"אני הולך. יש לי דברים לעשות. אתם יכולים לדון ביניכם למה בכלל באתם לכאן".

הוא יצא. דממה כבדה ירדה על החדר.

"בואי נלך," נאנח סרגיי קירילוביץ' פונה לאשתו, "מאוחר מדי. הזהרתי אותך. בואי נלך".

"חכה," אמרה אירינה פטרובנה בעדינות. "יש לך נכד נפלא. הוא פגוע, ויש לו את כל הזכות להיות. אם אתה רוצה לזכות מחדש באמונו, אתה חייב להתאמץ. אם לא, אם אתה מוותר, זו בחירה שלך".

הוא לא אמר דבר והלך. אשתו הלכה אחריו.

שנת הלימודים הסתיימה. קיריל עבר את כל בחינותיו בצורה מבריקה. רגע חשוב אחרון נותר - טקס סיום הלימודים.

בערב שלפני כן, הוא לבש את חליפתו החדשה בבית של חברו, קנה זר יפהפה וצלצל בפעמון הדלת בבית שלו.

אירינה פטרובנה פתחה והתנשפה. לפניה עמד גבר צעיר נאה, כמעט בוגר. הוא הגיש לה את הפרחים, ואז, לתדהמתה, כרע ברך ואמר ברצינות: "סבתי היקרה והאהובה... אני רוצה להזמין אותך להיות בת לוויתני בנשף סיום הלימודים שלי. תבואי איתי?"

היא הושיטה לו את ידה. הוא קם וחיבק את האישה שהפכה לאם שנייה עבורו...

סיפור של סבטלנה סושקו
עיבוד מאנגלית לעברית - חמדה גלעד ©

